Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

26 päivänä syyskuuta 2013 *

Muutoksenhaku — Menettämismenettely — Yhteisön tavaramerkiksi rekisteröity sanamerkki CENTROTHERM — Tosiasiallinen käyttö — Todistuskeinot — Valaehtoinen vakuutus — Todistustaakka — Tosiseikkojen tutkiminen viran puolesta — Valituslautakunnalle esitetyt lisätodisteet — Asetus (EY) N:o 207/2009 — 15, 51 ja 76 artikla — Asetus (EY) N:o 2868/95 — 40 säännön 5 kohta

Asiassa C-610/11 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla 25.11.2011 tehdystä valituksesta,

Centrotherm Systemtechnik GmbH, kotipaikka Brilon (Saksa), edustajinaan Rechtsanwalt A. Schulz ja Rechtsanwältin C. Onken sekä Patentanwalt F. Schmidt,

valittajana,

ja jossa valittajan vastapuolina ja muina osapuolina ovat

sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV), asiamiehenään G. Schneider,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

centrotherm Clean Solutions GmbH & Co. KG, kotipaikka Blaubeuren (Saksa), edustajinaan Rechtsanwalt O. Löffel ja Rechtsanwalt P. Lange,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit J. Malenovský, U. Lõhmus, M. Safjan ja A. Prechal (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.2.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.5.2013 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Centrotherm Systemtechnik GmbH (jäljempänä Centrotherm Systemtechnik) vaatii valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-434/09, Centrotherm Systemtechnik vastaan SMHV - centrotherm Clean Solutions (CENTROTHERM), 15.9.2011 antaman tuomion (Kok., s. II-6227; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Centrotherm Systemtechnikin nostaman kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan osittain sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) neljännen valituslautakunnan 25.8.2009 tekemä päätös (asia R 6/2008-4) (jäljempänä riidanalainen päätös), joka koskee centrotherm Clean Solutions GmbH & Co. KG:n (jäljempänä centrotherm Clean Solutions) vireille panemaa menettämismenettelyä yhteisön sanamerkkiä CENTROTHERM vastaan, jonka haltija on Centrotherm Systemtechnik.

2 On lisäksi todettava, että myös rinnakkaisessa asiassa T-427/09, centrotherm Clean Solutions vastaan SMHV - Centrotherm Systemtechnik (CENTROTHERM), jossa oli samat osapuolet ja jossa myös kyseenalaistettiin riidanalainen päätös, unionin yleinen tuomioistuin antoi 15.9.2011 tuomion (Kok., s. II-6207), jolla se hyväksyi centrotherm Clean Solutionsin kanteen, jossa vaadittiin tämän päätöksen osittaista kumoamista.

3 Mainittu tuomio on Centrotherm Systemtechnikin valituksen kohteena (asia C-609/11 P).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus (EY) N:o 207/2009

4 Yhteisön tavaramerkistä 26.2.2009 annetussa neuvoston asetuksella (EY) N:o 207/2009 (EUVL L 78, s. 1) kodifioitiin ja kumottiin yhteisön tavaramerkistä 20.12.1993 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1).

5 Asetuksen N:o 207/2009 johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”On perusteltua suojata yhteisön tavaramerkkejä ja toisaalta niitä aikaisempia, rekisteröityjä tavaramerkkejä ainoastaan siltä osin kuin näitä merkkejä todella käytetään.”

6 Asetuksen N:o 207/2009 15 artiklassa säädetään otsikon ”Yhteisön tavaramerkin käyttäminen” alla seuraavaa:

”1. Jos yhteisön tavaramerkin haltija ei viiden vuoden kuluessa rekisteröinnistä ole ottanut yhteisössä tavaramerkkiä tosiasialliseen käyttöön tavaroissa tai palveluissa, joita varten se on rekisteröity, tai jos tällainen käyttö on ollut viisi vuotta yhtäjaksoisesti keskeytyneenä eikä käyttämättä jättämiseen ole pätevää syytä, yhteisön tavaramerkkiin sovelletaan tässä asetuksessa säädettyjä seuraamuksia.

– –”

7 Asetuksen N:o 207/2009 IV osaston, jonka otsikko on ”Rekisteröintimenettely”, 4 jakson, jonka otsikko on ”Kolmansien huomautukset ja väite”, 42 artiklassa säädetään otsikon ”Väitteen tutkiminen” alla seuraavaa:

”1. Tutkiessaan väitettä [SMHV] pyytää, niin usein kun on tarpeen, osapuolia esittämään asettamassaan määräajassa toisten osapuolten tai sen itsensä ilmoituksia koskevia huomautuksia.

2. Väitteen tehneen aikaisemman yhteisön tavaramerkin haltijan on hakijan pyynnöstä toimitettava todisteet siitä, että yhteisön tavaramerkin julkaisemista edeltäneiden viiden vuoden aikana aikaisempaa yhteisön tavaramerkkiä on tosiasiallisesti käytetty yhteisössä niiden tavaroiden tai palvelujen osalta, joita varten se on rekisteröity ja joihin väite perustuu, tai että on olemassa perustellut syyt käyttämättä jättämiseen, jos tähän päivään mennessä aikaisempi tavaramerkki on ollut rekisteröitynä vähintään viisi vuotta. Jos näitä todisteita ei esitetä, väite hylätään. – –

– –”

8 Asetuksen N:o 207/2009 VI osaston, jonka otsikko on ”Luopuminen, menettäminen ja mitättömyys”, 2 jakson, jonka otsikko on ”Menettämisperusteet”, 51 artiklassa, jonka otsikko on myös ”Menettämisperusteet”, säädetään seuraavaa:

”1. Yhteisön tavaramerkin haltijan julistetaan menettäneen oikeutensa [SMHV:lle] tehdyllä vaatimuksella tai loukkauskanteeseen kohdistuvalla vastakanteella, jos:

a) viiden vuoden yhtäjaksoisen jakson kuluessa tavaramerkkiä ei ole yhteisössä otettu tosiasialliseen käyttöön tavaroille tai palveluille, joita varten se on rekisteröity, eikä käyttämättä jättämiseen ole pätevää syytä; – –

– –

2. Jos menettämisperusteet koskevat ainoastaan joitakin tavaroita tai palveluja, joita varten yhteisön tavaramerkki on rekisteröity, haltijan julistetaan menettäneen oikeutensa ainoastaan kyseisten tavaroiden tai palvelujen osalta.”

9 Asetuksen N:o 207/2009 VI osaston 5 jakson, jonka otsikko on ”Menettämistä ja mitättömyyttä koskeva menettely [SMHV:ssä]”, 57 artiklassa, jonka otsikko on ”Vaatimuksen tutkiminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Tutkiessaan menettämis- tai mitättömyysvaatimusta [SMHV] pyytää, niin usein kun on tarpeen, osapuolia esittämään asettamassaan määräajassa sen itsensä niille osoittamia ilmoituksia tai muiden osapuolien tiedonantoja koskevia huomautuksia.

2. Mitättömyysmenettelyssä osapuolena olevan, aikaisemman yhteisön tavaramerkin haltijan on yhteisön tavaramerkin haltijan pyynnöstä toimitettava todisteet siitä, että mitättömyysvaatimuksen tekopäivää edeltäneiden viiden vuoden aikana aikaisempaa yhteisön tavaramerkkiä on todellisesti käytetty yhteisössä niiden tavaroiden tai palvelujen osalta, joita varten se on rekisteröity ja joihin mitättömyysvaatimus perustuu, tai että käyttämättä jättämiselle on aiheelliset perusteet, jos tähän päivään mennessä aikaisempi tavaramerkki on ollut rekisteröitynä vähintään viisi vuotta. – – Jos näitä todisteita ei esitetä, mitättömyysvaatimus hylätään. – –

– –”

10 Asetuksen N:o 207/2009 IX osaston, jonka otsikko on ”Menettelysäännökset”, 1 jakson, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset”, 76 artiklassa säädetään otsikon ”Tosiseikkojen tutkiminen viran puolesta” alla seuraavaa:

”1. Menettelyssä [SMHV] tutkii tosiseikat viran puolesta; rekisteröinnin hylkäämisen suhteellisia perusteita koskevassa menettelyssä tutkimus rajataan seikkoihin, joihin osapuolet ovat vedonneet, ja osapuolten esittämiin vaatimuksiin.

2. [SMHV] voi olla ottamatta huomioon tosiseikkoja tai todisteita, joihin osapuolet eivät ole vedonneet tai joita ne eivät ole esittäneet ajoissa.”

11 Asetuksen N:o 207/2009 78 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”[SMHV:ssä] toimitettavissa menettelyissä voidaan asian selvittämiseksi toteuttaa seuraavat toimet:

– –

f) valaehtoiset tai juhlalliset kirjalliset vakuutukset taikka sen valtion lainsäädännön, jossa ne on tehty, mukaan vaikutukseltaan vastaavat kirjalliset vakuutukset.”

Asetus (EY) N:o 2868/95

12 Asetuksen N:o 40/94 täytäntöönpanosta 13.12.1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2868/95 (EYVL L 303, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.2005 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1041/2005 (EUVL L 172, s. 4; jäljempänä asetus N:o 2868/95), 22 säännön 2–4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Jos väitteentekijän on todistettava tavaramerkin käyttö tai se, että on olemassa perustellut syyt käyttämättä jättämiseen, [SMHV] pyytää väitteentekijää toimittamaan vaaditut todisteet [SMHV:n] asettaman määräajan kuluessa. Jos väitteentekijä ei toimita todisteita määräajan kuluessa, [SMHV] hylkää väitteen.

3. Käytön todistamiseksi tarvittavista tiedoista ja todisteista on ilmettävä väitteen perustana olevan tavaramerkin käytön paikka, aika, laajuus ja luonne niiden tuotteiden osalta, joita varten se on rekisteröity ja joihin väite perustuu, sekä todisteet näiden tietojen tueksi 4 kohdan mukaisesti.

4. Todistusaineisto on jätettävä 79 ja 79 a säännön mukaisesti, ja se on periaatteessa rajoitettava väitettä tukeviin asiakirjoihin ja todistuskappaleisiin, kuten pakkauksiin, etiketteihin, hinnastoihin, luetteloihin, laskuihin, valokuviin ja lehtimainoksiin sekä asetuksen [N:o 207/2009 78] artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettuihin kirjallisiin vakuutuksiin.”

13 Asetuksen N:o 2868/95 40 säännössä säädetään seuraavaa:

”1. Jokaisesta menettämis- tai mitättömyyshakemuksesta, jota pidetään jätettynä, ilmoitetaan yhteisön tavaramerkin haltijalle. Kun [SMHV] pitää hakemusta muodollisesti hyväksyttävänä, se kehottaa yhteisön tavaramerkin haltijaa esittämään omat huomautuksensa [SMHV:n] asettaman määräajan kuluessa.

2. Jos yhteisön tavaramerkin haltija ei esitä huomautuksia, [SMHV] voi päättää menettämisestä tai mitättömyydestä käytössään olevien todisteiden perusteella.

3. [SMHV] ilmoittaa yhteisön tavaramerkin haltijan huomautukset hakijalle ja pitäessään sitä tarpeellisena kehottaa tätä vastaamaan asettamansa määräajan kuluessa.

4. Jollei 69 säännössä toisin säädetä, kaikki osapuolten jättämät huomautukset lähetetään muille asianomaisille osapuolille.

5. Asetuksen [N:o 207/2009 51] artiklan 1 kohdan a alakohtaan perustuvan menettämishakemuksen tapauksessa [SMHV] pyytää asettamansa määräajan kuluessa yhteisön tavaramerkin haltijaa esittämään todisteita tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä. Jos todisteita ei toimiteta asetetun määräajan kuluessa, yhteisön tavaramerkki kumotaan. Edellä olevan 22 säännön 2, 3 ja 4 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin.

6. Jos hakijan on asetuksen [N:o 207/2009 57] artiklan 2 tai 3 kohdan mukaisesti esitettävä todisteet käytöstä tai siitä, että käyttämättä jättämiselle on olemassa aiheelliset perusteet, [SMHV] pyytää asettamansa määräajan kuluessa hakijaa esittämään todisteita tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä. Jos todisteita ei toimiteta asetetun määräajan kuluessa, mitättömyyshakemus hylätään. Edellä olevan 22 säännön 2, 3 ja 4 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin."

Asian tausta

14 Unionin yleinen tuomioistuin esitti asian käsittelyn aiemmat vaiheet valituksenalaisen tuomion 1–13 kohdassa seuraavalla tavalla:

"1 – – Centrotherm Systemtechnik – – teki 7.9.1999 yhteisön tavaramerkiksi rekisteröimistä koskevan hakemuksen [SMHV:lle asetuksen N:o 40/94] – – perusteella – –.

2 Merkki, jonka rekisteröintiä haettiin, on sanamerkki CENTROTHERM.

3 Tavarat ja palvelut, joita varten tavaramerkin rekisteröintiä haettiin, kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevaan, 15.6.1957 tehtyyn Nizzan sopimukseen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna, pohjautuvan luokituksen luokkiin 11, 17, 19 ja 42 – –

4 Tavaramerkki CENTROTHERM rekisteröitiin 19.1.2001 edellä 3 kohdassa tarkoitettuja tavaroita ja palveluja varten yhteisön tavaramerkiksi.

5 [centrotherm Clean Solutions] esitti 7.2.2007 SMHV:lle asetuksen N:o 40/94 15 artiklan ja 50 artiklan 1 kohdan a alakohdan (joista on tullut asetuksen N:o 207/2009 15 artikla ja 51 artiklan 1 kohdan a alakohta) perusteella CENTROTHERM-tavaramerkkiä koskevan menettämisvaatimuksen kaikkien rekisteröityjen tavaroiden ja palvelujen osalta.

6 Menettämisvaatimus annettiin 15.2.2007 tiedoksi [Centrotherm Systemtechnikille], jota kehotettiin esittämään mahdolliset huomautuksensa ja todisteet riidanalaisen tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä kolmen kuukauden määräajassa.

7 Kantaja vastusti 11.5.2007 esittämissään huomautuksissa menettämisvaatimusta ja esitti todisteena tavaramerkkinsä tosiasiallisesta käytöstä seuraavaa:

— 14 digitaalista valokuvaa,

— neljä laskua,

— ilmoituksen, jonka otsikkona on 'eidesstattliche Versicherung' (valaehtoinen vakuutus), jonka on laatinut W. [Centrotherm Systemtechnikin] johtajana.

8 [Centrotherm Systemtechnik] ilmoitti, että sen hallussa on lukuisia muita jäljennöksiä laskuista, joiden esittämisestä se aluksi luopuu luottamuksellisuussyistä. Se väitti voivansa esittää muita asiakirjoja ja pyysi SMHV:n mitättömyysosastoa toteuttamaan prosessuaalisen toimenpiteen, jos se haluaa asiakirja-aineistoon liitettäviksi muita yksittäisiä todisteita ja asiakirjoja.

9 Mitättömyysosasto julisti 30.10.2007 tavaramerkin CENTROTHERM menetetyksi ja totesi, että [Centrotherm Systemtechnikin] esittämät todisteet eivät olleet riittäviä mainitun tavaramerkin tosiasiallisen käytön toteen näyttämiseksi.

10 [Centrotherm Systemtechnik] teki tästä päätöksestä 14.12.2007 valituksen, jonka SMHV:n neljäs valituslautakunta osittain hyväksyi [riidanalaisella päätöksellä]. [Centrotherm Systemtechnik] väitti, että mitättömyysosaston olisi pitänyt pyytää siltä selvitykseksi muita asiakirjoja. Se arvosteli mitättömyysosastoa myös siitä, ettei se ole ottanut huomioon SMHV:ssä niin ikään vireillä olevan toisen asian asiakirja-aineistoon sisältyviä todisteita tavaramerkistä CENTROTHERM.

11 Valituslautakunta kumosi mitättömyysosaston päätöksen ja hylkäsi menettämisvaatimuksen luokkaan 11 kuuluvien tuotteiden 'lämmityspakokaasujen poistoputket, savupiippujen savunpoistolaitteistot, lämmityskattiloiden putket; kaasupolttimoiden pidennysosat; mekaaniset lämmityslaitteiden osat; mekaaniset kaasulaitteiden osat; putkijohtojen hanat; savupiipun läpät' osalta, luokkaan 17 kuuluvien 'putkiliitososat, putkimuhvit, johtolujitteet, letkut, kaikki edellä mainitut tuotteet ei metallista' osalta ja luokkaan 19 kuuluvien 'putket, putkijohdot, erityisesti rakennustarkoituksiin; haaraputket, savupiippujen putket' osalta. Valituslautakunta hylkäsi kanteen muilta osin.

12 Erityisesti valituslautakunta katsoi, että oli esitetty todiste tavaramerkin CENTROTHERM tosiasiallisesta käytöstä menettämisvaatimuksen esittämistä (eli 7.2.2007) edeltäneiltä viideltä vuodelta (jäljempänä merkityksellinen ajanjakso) edellä 11 kohdassa mainittujen tavaroiden osalta, koska [Centrotherm Systemtechnikin] toimittamat valokuvat osoittivat tavaramerkin käytön luonteen ja koska esitetyt laskut todistavat, että mainittuja tavaroita oli markkinoitu riidanalaisella tavaramerkillä.

13 Valituslautakunta katsoi kuitenkin, että [Centrotherm Systemtechnik] oli ainoastaan esittänyt johtajansa vakuutuksen todisteena muista tavaroista ja palveluista, joita varten tavaramerkki CENTROTHERM oli rekisteröity (ks. edellä 3 kohta), mikä ei valituslautakunnan mukaan riitä osoittamaan tavaramerkin tosiasiallista käyttöä. Valituslautakunta huomautti, että mitättömyysosastolla ei ollut velvollisuutta pyytää muita asiakirjoja saati ottaa huomioon SMHV:ssä niin ikään vireillä olevan toisen asian asiakirja-aineistoa."

15 Edellä esitettyä unionin yleisen tuomioistuimen tekemää asian taustan kuvausta on täydennettävä seuraavilla täsmennyksillä.

16 Riidanalaisen päätöksen 36 kohdasta ilmenee, että valituslautakunta katsoi Centrotherm Systemtechnikin sille esittämistä lisätodisteista, että tällainen "lisätodiste on esitetty myöhässä, eikä sitä voida ottaa huomioon", koska "asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan toisessa virkkeessä mainittu määräaika on preklusiivinen määräaika, jonka noudattamatta jättäminen johtaa tavaramerkin menettämiseen mainitun asetuksen 40 säännön 5 kohdan kolmannen virkkeen mukaisesti". Riidanalaisen päätöksen 37 kohdassa valituslautakunta totesi lisäksi, että vaikka myönnettäisiin, että valituslautakunta arvioi asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdan nojalla vapaasti myöhässä esitettyjen todisteiden huomioon ottamisen merkitystä, käsiteltävässä asiassa ei ole sellaista syytä, jonka vuoksi sen pitäisi käyttää harkintavaltaansa valittajan hyväksi. Mainittu lautakunta tarkensi, että valittaja oli tältä osin esittänyt vain yleisiä väitteitä tavaramerkkioikeuden roolista ja arvosta eikä se ollut vedonnut mahdottomuuteen toimittaa todisteita käytöstä ensimmäisessä asteessa.

Valituksenalainen tuomio

17 Centrotherm Systemtechnik nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 26.10.2009 jättämällään kirjelmällä kanteen riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi siltä osin kuin siinä hyväksyttiin vaatimus tavaramerkin CENTROTHERM menettämisestä.

18 Centrotherm Systemtechnik esitti kanteensa tueksi kolme kanneperustetta, jotka koskevat ensiksi SMHV:n mitättömyysosastolle käytöstä esitettyjen todisteiden virheellistä arviointia, toiseksi asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdan mukaisen velvollisuuden tutkia tosiseikat viran puolesta

laiminlyöntiä ja kolmanneksi tämän asetuksen 76 artiklan 2 kohdan vastaista valituslautakunnalle esitettyjen todisteiden huomiotta jättämistä. Centrotherm Systemtechnik esitti toissijaisesti lainvastaisuusväitteen asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan soveltamista vastaan.

19 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi mainitun kanteen valituksenalaisella tuomiolla.

20 Unionin yleinen tuomioistuin viittasi ensimmäisen kanneperusteen tutkimisen yhteydessä valituksenalaisen tuomion 21–24 kohdassa aluksi menettämisseuraamuksen tavoitteeseen ja siihen liittyviin menettelysääntöihin sekä asian selvittämistä koskeviin periaatteisiin sellaisina kuin ne ilmenevät erityisesti asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ja asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdasta.

21 Unionin yleinen tuomioistuin viittasi valituksenalaisen tuomion 25–30 kohdassa tämän jälkeen tosiasiallisen käytön käsitettä koskevan oikeuskäytännön eri kohtiin ja edellytyksiin, joilla tällainen käyttö voidaan katsoa osoitetuksi.

22 Sen jälkeen, kun unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa, että kyseisen tuomion 21–30 kohdassa todettujen seikkojen valossa on arvioitava sitä, katsoiko valituslautakunta riidanalaisessa päätöksessä perustellusti, etteivät Centrotherm Systemtechnikin mitättömyysosastossa esittämät todisteet osoita kyseisen tavaramerkin tosiasiallista käyttöä muiden kuin mainitun tuomion 11 kohdassa mainittujen tavaroiden ja palvelujen osalta, se tarkensi saman tuomion 32–34 kohdassa seuraavaa:

”32 Kantajan mitättömyysosastolle esittämä näyttö tavaramerkin tosiasiallisen käytön todistamiseksi käsittää sen johtajan valaehtoisen vakuutuksen, neljä laskua ja 14 digitaalista valokuvaa.

33 Aluksi on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa asetuksen N:o 207/2009 78 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettuja ’valaehtoisia tai juhlallisia kirjallisia vakuutuksia taikka sen valtion lainsäädännön, jossa ne on tehty, mukaan vaikutukseltaan vastaavia kirjallisia vakuutuksia’ on tarkistettava niihin sisältyvien tietojen todennäköisyys ja oikeellisuus, jolloin on otettava huomioon erityisesti asiakirjan alkuperä, sen laatimisolosuhteet ja vastaanottaja, ja pohdittava, vaikuttaako asiakirja sisältönsä perusteella järkevältä ja luotettavalta – –

34 Näin ollen on katsottava, että kun otetaan huomioon vakuutuksen antajan ja kantajan väliset ilmeiset yhteydet, kyseiselle vakuutukselle voidaan antaa todistusarvoa ainoastaan, jos esitettyjen 14 valokuvan ja neljän laskun sisältö tukevat sitä.”

23 Unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli valituksenalaisen tuomion 35–43 kohdassa sen 34 kohdassa esitetystä näkökulmasta Centrotherm Systemtechnikin SMHV:n mitättömyysosastolle toimittamia laskuja ja valokuvia. Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin totesi mainitun tuomion 36 ja 37 kohdassa etenkin seuraavaa:

”36 Nämä laskut osoittavat, että kantaja on myynyt monia tavaroita, jotka liittyvät putkitöihin (putket, muhvit, lämmityskattiloiden liitoskokonaisuudet, tarkistusmutkat, poistojärjestelmien suojukset), neljälle ostajalle summasta, joka on vuoden 2007 lasku mukaan lukien vähemmän kuin 0,03 prosenttia siitä liikevaihdosta, jonka kantajan johtaja on ilmoittanut toteuttaneensa vuonna 2006 tavaramerkillä CENTROTHERM yksilöityjen tavaroiden myynnillä.

37 Tästä seuraa, että kantaja on esittänyt SMHV:lle todisteita suhteellisen heikosta myynnistä sen johtajan ilmoituksessa mainittuihin summiin verrattuna. Näin ollen silloinkin, jos valituslautakunta olisi ottanut huomioon mainitun ilmoituksen, olisi todettava, että

asiakirja-aineisto ei sisällä riittävästi seikkoja, jotka tukisivat sen sisältöä myyntien arvon suhteen. Lisäksi tavaramerkin ajallisen käytön kannalta mainitut laskut koskevat erittäin lyhyitä [tai] satunnaisia ajanjaksoja, toisin sanoen päivämääriä 12., 18. ja 21.7.2006 ja 9.1.2007.”

24 Unionin yleinen tuomioistuin totesi toimitettuja laskuja ja valokuvia koskevan tarkastelunsa lopussa valituksenalaisen tuomion 44 ja 45 kohdassa seuraavaa:

”44 Edellä esitetyn perusteella valokuvista tai laskuista ei saada tukea kantajan johtajan vakuutukselle siltä osin kuin tämä väittää, että tavaramerkillä CENTROTHERM on merkityksellisen ajanjakson aikana saatettu markkinoille seuraavat tavarat: mekaaniset ilmastointi-, höyrynkehitys-, kuivatus- ja ilmastointilaitteiden osat; ilmansuodatuslaitteet ja niiden osat; tiivisteet, tiivistysaineet; tiivistys- ja eristysaineet; osittain käsitellyt muovit; rakennusmateriaalit, raudoitukset rakennustarkoituksiin; muurin- ja seinänverhoiluosat, rakennuslevyt, levyt; savupiippujen pidennysosat, savupiipun osat, savupiipun suojukset ja savupiipun vaipat.

45 Asiakirja-aineistoon sisältyvien seikkojen kokonaisarvioinnin perusteella ei voida päätellä turvautumatta todennäköisyyksiin tai olettamiin, että tavaramerkkiä CENTROTHERM olisi tosiasiallisesti käytetty muille kuin edellä 11 kohdassa mainituille tavaroille ja palveluille merkityksellisenä ajanjaksona.”

25 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi toisen kanneperusteen seuraavilla, valituksenalaisen tuomion 53–55 kohdassa esitetyillä perusteilla:

”53 Asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisön tavaramerkin haltijan julistetaan menettäneen oikeutensa, jos viiden vuoden kuluessa tavaramerkkiä ei ole otettu tosiasialliseen käyttöön (asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohta), jos tavaramerkistä on sen haltijan toiminnan tai toimimatta jättämisen vuoksi tullut elinkeinotoiminnassa sellaisesta tavarasta tai palvelusta yleisesti käytetty nimitys, jota varten se on rekisteröity (asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan b alakohta), tai jos tavaramerkki on käytön seurauksena, kun sen haltija tai hänen suostumuksellaan joku muu on käyttänyt tavaramerkkiä, tullut harhaanjohtavaksi (asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan c alakohta).

54 – – kaksi viimeksi mainittua edellytystä liittyvät ehdottomiin hylkäysperusteisiin, kuten asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan b–d ja g alakohdasta ilmenee, [kun taas] ensimmäinen liittyy suhteellisten hylkäysperusteiden tutkimista koskevaan säännökseen eli asetuksen N:o 207/2009 42 artiklan 2 kohtaan. Tämän vuoksi on katsottava, että SMHV:n menettämismenettelyn yhteydessä suorittamaan tutkimukseen yhteisön tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä on sovellettava asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdan lopussa olevaa säännöstä, jonka mukaan tämä tutkimus rajataan tosiseikkoihin, joihin osapuolet ovat vedonneet.

55 Tästä seuraa, että kantajan oletus, jonka mukaan SMHV on perusteettomasti rajannut tutkimuksensa sen toimittamiin todisteisiin, on virheellinen.”

26 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kolmannen kanneperusteen seuraavilla perusteilla:

”61 On ensinnäkin muistettava, että SMHV:n tutkimukseen, joka koskee yhteisön tavaramerkin tosiasiallista käyttöä, on edellä 51–54 kohdassa todetulla tavalla sovellettava asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdan lopussa olevaa säännöstä. Kyseisen säännöksen mukaan SMHV:n tutkimus rajataan tosiseikkoihin, joihin osapuolet ovat vedonneet. Näin ollen kantajan väite, jonka mukaan SMHV:llä on velvollisuus täydentää viran puolesta asiakirja-aineistoaan, on hylättävä.

62 Toiseksi SMHV:ssä käytävän menettelyn asianosaisilla ei ole varauksetonta mahdollisuutta esittää tosiseikkoja ja todisteita tätä varten asetettujen määräaikojen päättymisen jälkeen vaan, kuten oikeuskäytännöstä käy ilmi, tämän mahdollisuuden käyttämisen edellytyksenä on, ettei päinvastaisia säännöksiä ole. Vain tämän edellytyksen täyttyessä SMHV:llä on toimivalta arvioida sitä, otetaanko myöhässä esitetyt tosiseikat ja todisteet huomioon – –.

63 Esillä olevassa asiassa on kuitenkin olemassa säännös, joka estää ottamasta huomioon valituslautakunnalle esitetyt seikat, eli asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohta.”

27 Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin totesi asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan lainvastaisuutta koskevasta kanneperusteesta valituksenalaisen tuomion 67–70 kohdassa seuraavaa:

”67 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että vaikka on totta, että asetuksen N:o 2868/95 säännöt eivät voi olla ristiriidassa asetuksen N:o 207/2009 säännösten ja systematiikan kanssa, asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan ja asetukseen N:o 207/2009 sisältyvien menettämistä koskevien säännösten välillä ei voida todeta minkäänlaista ristiriitaa.

68 Kun asetuksessa N:o 207/2009 vahvistetaan aineellisoikeudellinen sääntö eli menettämisseuraamus yhteisön tavaramerkeille, joita ei ole otettu tosiasialliseen käyttöön, asetuksessa N:o 2868/95 täsmennetään sovellettavat menettelysäännöt, kuten säännöt todistustaakan jaosta ja seuraamukset asetettujen määräaikojen laiminlyönnistä. Kuten edellä on todettu – –, asetuksen N:o 207/2009 systematiikasta ilmenee lisäksi, että tarkasteltaessa menettämisvaatimusta tosiasiallisen käytön puuttumisen vuoksi SMHV:n tutkimuksen laajuutta ja perusteellisuutta rajoittavat ne perusteet ja tosiseikat, joihin osapuolet ovat vedonneet.

– –

70 Tarkasteltaessa väitettä suhteellisuusperiaatteen loukkaamisesta on todettava, että yhteisön oikeuden järjestelmän moitteettoman toiminnan kannalta keskeisten määräaikojen noudattamatta jättämisestä ilman pätevää syytä voidaan rangaista yhteisön säännösten perusteella oikeuksien menettämisellä, ilman että tämä on ristiriidassa suhteellisuusperiaatteen kanssa – –.”

Asianosaisten vaatimukset unionin tuomioistuimessa

28 Centrotherm Systemtechnik vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion, hyväksymään sen kanteen ja velvoittamaan SMHV:n ja centrotherm Clean Solutionsin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

29 SMHV vaatii valituksen hylkäämistä tai toissijaisesti kanteen hylkäämistä sekä Centrotherm Systemtechnikin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

30 centrotherm Clean Solutions vaatii valituksen hylkäämistä ja Centrotherm Systemtechnikin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

31 Centrotherm Systemtechnik vetoaa valituksensa tueksi neljään valitusperusteeseen.

Alustava täsmennys

32 Käsiteltävässä asiassa tämän tuomion 14 kohdassa olevasta asian taustan esityksestä ilmenee, että vaikka kyseinen menettämismenettely on pantu vireille asetuksen N:o 40/94 nojalla, SMHV:n valituslautakunta teki riidanalaisen päätöksen asetuksen N:o 207/2009 voimaantulon jälkeen.

33 Koska viimeksi mainitulla asetuksella on kuitenkin kodifioitu asetus N:o 40/94 eikä jälkimmäisen kyseisiä säännöksiä ole muutettu mainitussa kodifikaatiossa, tässä tuomiossa viitataan ainoastaan asetuksen N:o 207/2009 säännöksiin.

Ensimmäinen valitusperuste, joka koskee asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohdan rikkomista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

34 Centrotherm Systemtechnik väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan, että kun unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 34 kohdassa, että asetuksen N:o 207/2009 78 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetulle valaehtoiselle vakuutukselle voidaan antaa todistusarvoa ainoastaan, jos muut esitetyt todisteet tukevat sitä, se tulkitsi virheellisesti tällaisten vakuutusten todistusarvoa ja jopa katsoi, ettei niillä ole mitään itsenäistä todistusvoimaa. Kun unionin yleinen tuomioistuin lisäksi jätti ottamatta huomioon sen, etteivät muut asianosaiset ole käsiteltävässä asiassa riitauttaneet riidanalaisen vakuutuksen sisältöä, se loukkasi periaatetta, jonka mukaan tosiasiallisen käytön on oltava sellaisen kokonaisarvioinnin kohteena, jossa otetaan huomioon kaikki yksittäistapauksessa merkitykselliset seikat.

35 Tämä valaehtoisten vakuutusten todistusarvon kieltäminen sai Centrotherm Systemtechnikin mukaan unionin yleisen tuomioistuimen toteamaan asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohdan vastaisesti, ettei kyseistä tavaramerkkiä ole tosiasiallisesti käytetty.

36 SMHV:n ja centrotherm Clean Solutionsin mukaan valituksenalaisen tuomion 34 kohdasta ilmenee, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole hylännyt abstraktisti valaehtoisten vakuutusten koko todistusvoimaa vaan se arvioi sitä ja totesi arviointinsa, jota ei voida valvoa valitusmenettelyssä, nojalla, että käsiteltävässä asiassa tarvitaan lisätodisteita, kun otetaan huomioon kyseisen vakuutuksen antajan ja Centrotherm Systemtechnikin välinen yhteys.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

37 On todettava, että valituksenalaisen tuomion 34 kohdalla, jota on luettava erityisesti sitä edeltävien ja seuraavien kohtien valossa, on toinen merkitys kuin Centrotherm Systemtechnik sille virheellisesti antaa.

38 On siis aluksi todettava, että unionin yleinen tuomioistuin luokitteli valituksenalaisen tuomion 32 kohdassa ”kantajan esittämiksi todisteiksi” sekä viimeksi mainitun johtajan valaehtoisen vakuutuksen että toimitetut laskut ja valokuvat.

39 Tämän jälkeen unionin yleinen tuomioistuin ei, toisin kuin Centrotherm Systemtechnik väittää, millään tavoin todennut, ettei valaehtoisella vakuutuksella voisi olla todistusarvoa, vaan korosti päinvastoin saman tuomion 33 kohdassa, että arvioitaessa tätä todistusarvoa on tarkistettava tällaiseen vakuutukseen sisältyvien tietojen todennäköisyys ja oikeellisuus, jolloin on otettava huomioon erityisesti asiakirjan alkuperä, sen laatimisolosuhteet ja vastaanottaja, ja pohdittava, vaikuttaako asiakirja sisältönsä perusteella järkevältä ja luotettavalta.

40 Unionin yleinen tuomioistuin siis vain katsoi mainitun tuomion 34 kohdassa tarkastelemalla konkreettisesti tällaista käsiteltävässä asiassa kyseessä olevaa vakuutusta, että kun otetaan huomioon tämän vakuutuksen antajan ja Centrotherm Systemtechnikin välinen ilmeinen yhteys, kyseiselle vakuutukselle voidaan käsiteltävässä asiassa antaa todistusarvoa ainoastaan, jos esitettyjen valokuvien ja laskujen sisältö tukevat sitä.

41 Unionin yleinen tuomioistuin ei siis valituksenalaisen tuomion 36 ja 37 kohdassa lainkaan todennut, että Centrotherm Systemtechnikin olisi pitänyt toimittaa kyseisessä valaehtoisessa vakuutuksessa väitettyä liikevaihtoa kokonaisuudessaan tukevia laskuja, vaan painotti suurta eroa yhtäältä tämän vakuutuksen sisältämien Centrotherm Systemtechnikin vuosien 2002–2006 väitettyjen vuosittaisten liikevaihtojen ja toisaalta toimitettujen laskujen osoittamien hyvin lyhyeen tai satunnaiseen kauteen liittyvien verraten pienten myyntimäärien välillä.

42 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 35–43 kohdassa tekemänsä esitettyjen laskujen ja valokuvien yksityiskohtaisen tarkastelun nojalla kyseisen tuomion 44 kohdassa, ettei mainituista valokuvista tai laskuista saada käsiteltävässä asiassa minkäänlaista tukea johtajan vakuutukselle, jonka mukaan viimeksi mainitussa kohdassa luetellun kaltaisia tavaroita on myyty kyseisellä tavaramerkillä.

43 Unionin yleinen tuomioistuin on voinut tältä osin virhettä tekemättä todeta mainitun tuomion 45 kohdassa, ettei asiakirja-aineiston ja siten myös valaehtoisen vakuutuksen kokonaisarvioinnin perusteella voida näissä olosuhteissa todennäköisyyksiin tai olettamiin turvautumatta päätellä, että kyseistä tavaramerkkiä olisi tosiasiallisesti käytetty tässä asiassa kyseessä oleville tavaroille ja palveluille.

44 Lisäksi on tältä osin todettava, että unionin yleisen tuomioistuimen tekemä tosiseikkojen ja todisteiden ja erityisesti Centrotherm Systemtechnikin toimittaman valaehtoisen vakuutuksen todistusvoiman arviointi kuuluu tosiseikkoihin (ks. vastaavasti asia C-234/06 P, Il Ponte Finanziaria v. SMHV, tuomio 13.9.2007, Kok., s. I-7333, 75 kohta), eikä lukuun ottamatta niiden huomioon ottamista vääristyneellä tavalla ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin valituksen yhteydessä.

45 Lopuksi siitä, että menettämisvaatimuksen esittäjä ei nimenomaisesti riitauttanut mainitun vakuutuksen sisältöä SMHV:ssä, on riittävää todeta, ettei tämä seikka estänyt millään tavalla unionin yleistä tuomioistuinta tekemästä sille kuuluvaa tosiseikkojen ja todisteiden arviointia tarkastaakseen, oliko SMHV:ssä osoitettu aikaisemman tavaramerkin tosiasiallinen käyttö, ja näin ollen ratkaisemasta sen käsiteltävänä olevaa riitaa.

46 Edellä esitetyillä perusteilla ensimmäinen valitusperuste on hylättävä.

Toinen valitusperuste ja kolmannen valitusperusteen ensimmäinen osa, jotka liittyvät asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 76 artiklan 1 kohdan rikkomiseen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

47 Centrotherm Systemtechnik väittää toisessa valitusperusteessaan, että – toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 54 ja 55 kohdassa – menettämismenettelyssä sovelletaan asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdan mukaista sääntöä, jonka mukaan SMHV tutkii tosiseikat viran puolesta. Koska menettämismenettelyn voi nimittäin laittaa vireille kuka tahansa, sitä ei koske tässä säännöksessä rekisteröinnin suhteellisia hylkäysperusteita koskevien menettelyjen osalta säädetty poikkeus.

48 Centrotherm Systemtechnik väittää kolmannen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa lisäksi, että – toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisessa tuomiossa – todistustaakka tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä ei menettämismenettelyssä kuulu sen haltijalle.

49 Vaikka asetuksen N:o 207/2009 42 artiklan 2 kohdassa ja 57 artiklan 2 kohdassa nimittäin säädetään, että aikaisemman tavaramerkin haltijan on toimitettava todisteet sen tosiasiallisesta käytöstä, ja jos niitä ei esitetä, sen väite tai mitättömyysvaatimus hylätään, mainitun asetuksen 51 artikla ei sisällä samankaltaisia täsmennyksiä menettämismenettelyn osalta. Näin ollen asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdassa, jossa asetetaan tavaramerkin haltijalle todistustaakka tosiasiallisesta käytöstä, rikotaan asetusta N:o 207/2009. Tästä johtuu, että valituslautakunnan on otettava huomioon sille esitetyt todisteet sillä perusteella, että sen on asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdan mukaan tutkittava tosiseikat viran puolesta.

50 SMHV esittää, että koska menettämismenettely on inter partes- ja sui generis -menettely, joka ei ole ehdottomia tai suhteellisia rekisteröinnin hylkäämisperusteita koskeva menettely, periaatetta tosiseikkojen tutkimisesta viran puolesta ei sovelleta ja tavaramerkin haltijan, jolla on hallussaan tätä varten tarvittavat asiakirjat, on osoitettava tavaramerkin tosiasiallinen käyttö.

51 centrotherm Clean Solutions väittää myös, ettei asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohtaa sovelleta menettämismenettelyissä. Menettämistä koskevat menettelysäännöt määritellään pikemminkin asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdassa säätämällä nimenomaisesti, että tavaramerkin haltijan on toimitettava näyttö sen tosiasiallisesta käytöstä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

52 Centrotherm Systemtechnik väittää toisessa valitusperusteessaan ja kolmannen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa, joita on tarkasteltava yhdessä, että unionin yleinen tuomioistuin rikkoi asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ja 76 artiklan 1 kohtaa, kun se katsoi, ettei SMHV:llä ole menettämismenettelyssä velvollisuutta tutkia viran puolesta todisteita aikaisemman tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä vaan että todistustaakka tällaisesta käytöstä kuuluu ainoastaan tavaramerkin haltijalle, ja kun se ei tämän vuoksi todennut, että valituslautakunta teki virheen, kun se ei ottanut huomioon kaikkia sen hallussa olevia todisteita.

53 Tästä on muistutettava ensiksi, kuten asetuksen N:o 207/2009 15 artiklasta ilmenee, että jos yhteisön tavaramerkin haltija ei viiden vuoden kuluessa rekisteröinnistä ole ottanut Euroopan unionissa tavaramerkkiä tosiasialliseen käyttöön eikä käyttämättä jättämiseen ole pätevää syytä, yhteisön tavaramerkkiin sovelletaan tässä asetuksessa säädettyjä seuraamuksia eli erityisesti tavaramerkkioikeuden menettämistä.

54 Mainitun asetuksen johdanto-osan kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut asettaa yhteisön tavaramerkkiin liittyvien oikeuksien säilymisen edellytykseksi tavaramerkin tosiasiallinen käyttö. Käyttämätön yhteisön tavaramerkki voi estää kilpailua rajoittamalla niiden merkkien valikoimaa, jotka muut voivat rekisteröidä tavaramerkeiksi, ja epäämällä kilpailijoilta mahdollisuuden käyttää tätä merkkiä tai samankaltaista merkkiä, kun ne laskevat sisämarkkinoille tavaroita ja/tai palveluja, jotka ovat samoja tai samankaltaisia kuin ne, jotka kyseinen merkki kattaa (ks. asia C-149/11, Leno Merken, tuomio 19.12.2012, 32 kohta).

55 Toiseksi asetuksen N:o 207/2009 42 artiklan 2 kohdassa ja 57 artiklan 2 kohdassa täsmennetään nimenomaisesti, että kyseisen tavaramerkin haltijan on esitettävä näyttö tosiasiallisesta käytöstä tai perustelluista syistä käyttämättä jättämiseen, tai muutoin väite tai mitättömyysvaatimus hylätään.

56 Tältä osin sitä seikkaa, että – toisin kuin asetuksen N:o 207/2009 42 artiklan 2 kohdassa ja 57 artiklan 2 kohdassa – saman asetuksen 51 artiklan 1 kohdassa ei täsmennetä, että mainitun haltijan on osoitettava näyttö tosiasiallisesta käytöstä tai perustelluista syistä käyttämättä jättämiseen, ei voida Centrotherm Systemtechnikin kannan vastaisesti tulkita sillä tavoin, että unionin lainsäätäjä tahtoi sulkea tämän todistustaakkaa koskevan periaatteen pois menettämismenettelyssä.

57 Todistustaakkaa koskevan tarkennuksen puuttuminen asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdasta selittyy lisäksi vaikeuksitta, kun otetaan huomioon se seikka, että tämän 51 artiklan, jonka otsikko on ”Menettämisperusteet”, 1 kohdassa ilmoitetaan tavaramerkin menettämisperusteet, mikä ei vaadi tarkennuksia todistustaakasta.

58 Tämän asetuksen 42 ja 57 artikla ovat sitä vastoin olennaisesti menettelyllisiä säännöksiä. Näiden kummankin artiklan 2 kohdan erityisenä tarkoituksena on säännellä liitännäisriidan kaltaista seikkaa eli toimea, jolla vastapuoli kyseenalaistaa hakijan oikeuden jatkaa aloittamaansa menettelyä.

59 Tällaisen väite- ja mitättömyysmenettelyille ominaisen menettelyllisen asiayhteyden vuoksi unionin lainsäätäjä on säätänyt tällaisten liitännäisriitojen, jotka on ratkaistava ennen menettelyn jatkamista pääasiassa, ratkaisemisen mahdollistamiseksi, että aikaisemman tavaramerkin haltijan on esitettävä näyttö sen tosiasiallisesta käytöstä ja että tällaisen näytön puuttuessa väite tai mitättömyysvaatimus hylätään.

60 Sitä vastoin se, että tällainen liitännäisriita on jo alun perin suljettu mitättömyysmenettelyn ulkopuolelle, on ilman muuta peruste sille, että vaikka asetuksen N:o 207/2009 57 artikla koskee sekä menettämismenettelyjä että mitättömyysmenettelyjä, 57 artiklan 2 kohdan kaltainen säännös rajoittuu mitättömyysmenettelyihin.

61 Kolmanneksi on todettava, että tällä tavoin asetuksen N:o 207/2009 42 artiklan 2 kohdasta ja 57 artiklan 2 kohdasta ilmenevä periaate, jonka mukaan aikaisemman tavaramerkin haltijan on toimitettava näyttö sen tosiasiallisesta käytöstä, kuvastaa todellisuudessa vain sitä, mitä terve järki ja menettelyn tehokkuuden perusvaatimus edellyttävät.

62 Mainittu haltija on nimittäin paras tai joissakin tapauksissa ainoa taho toimittamaan näytön konkreettisista toimista, jotka tukevat väitettä siitä, että se on käyttänyt tavaramerkkiään tosiasiallisesti, tai esittämään perustellut syyt sen käyttämättä jättämiselle. Tämä pätee muun muassa todisteisiin, jotka voivat osoittaa tällaisen käytön ja joista asetuksen N:o 2868/95 22 säännön 4 kohdassa luetellaan esimerkkejä, kuten pakkaukset, etiketit, hinnastot, luettelot, laskut, valokuvat ja lehtimainokset.

63 Asetuksen N:o 207/2009 15 artiklasta, 42 artiklan 2 kohdasta, 51 artiklan 1 kohdasta ja 57 artiklan 2 kohdasta voidaan siis yhdessä päätellä, että tavaramerkin menettämismenettelyssä on lähtökohtaisesti tavaramerkin haltijan, eikä SMHV:n viran puolesta, selvitettävä mainitun tavaramerkin tosiasiallinen käyttö.

64 Tästä on lisäksi todettava, että siltä osin kuin asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdassa säädetään, että tavaramerkin haltijan on esitettävä todisteet tosiasiallisesta käytöstä, tässä säännössä nimenomaisesti rajoitutaan toteamaan todistustaakkaa koskeva periaate, joka ei ole asetuksen N:o 207/2009 vastainen vaan päinvastoin noudattaa sen säännöksiä ja systematiikkaa.

65 Asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdassa säädettyä sääntöä, jonka mukaan SMHV tutkii tosiseikat viran puolesta, ei näin ollen sovelleta tavaramerkin tosiasiallisen käytön osoittamisessa SMHV:ssä vireillä olevassa menettämismenettelyssä.

66 Edellä esitetystä erityisesti johtuu, että valituksenalaisen tuomion 53 ja 54 kohdassa olevat perustelut ovat tosin virheellisiä mutta unionin yleisen tuomioistuimen saman tuomion 55 kohdassa tekemä päätelmä, jonka mukaan asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdassa ei velvoiteta SMHV:tä tutkimaan viran puolesta seikkoja, jotka voivat osoittaa SMHV:ssä menettämisvaatimuksen kohteena olevan tavaramerkin tosiasiallisen käytön, on kuitenkin oikeudellisesti perusteltu.

67 Koska unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 56 kohdassa tekemä asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 1 kohdan rikkomista koskevan kanneperusteen hylkääminen on siis perusteltu muilla oikeudellisilla perusteilla kuin unionin yleisen tuomioistuimen esittämillä perusteilla, se ei voi johtaa valituksenalaisen tuomion kumoamiseen.

68 Lisäksi – ja kuten myös edellä esitetystä ilmenee – unionin yleinen tuomioistuin ei tehnyt minkäänlaista oikeudellista virhettä, kun se katsoi valituksenalaisessa tuomiossa, että tavaramerkin haltijalla on menettämismenettelyssä todistustaakka tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä.

69 Edellä esitetyillä perusteilla toinen valitusperuste ja kolmannen valitusperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Kolmannen kanneperusteen toinen osa, joka koskee asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 76 artiklan 2 kohdan rikkomista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

70 Centrotherm Systemtechnik väittää kolmannen valitusperusteensa toisessa osassa, että unionin yleinen tuomioistuin rikkoi asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohtaa, kun se katsoi valituksenalaisen tuomion 62 ja 63 kohdassa, ettei valituslautakunnalla ollut käsiteltävässä asiassa harkintavaltaa ottaa mahdollisesti huomioon sille kyseisen tavaramerkin käytöstä myöhässä esitetyt todisteet.

71 Centrotherm Systemtechnik muistuttaa, että asiassa C-29/05 P, SMHV v. Kaul, 13.3.2007 annetun tuomion (Kok., s. I-2213) 42 kohdasta tosin ilmenee, että mainitun säännöksen mukaan SMHV:llä on harkintavaltaa myöhässä esitettyjen todisteiden huomioon ottamisessa vain, ”ellei erikseen ole toisin säädetty”, ja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi kuitenkin virheellisesti, että asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdassa säädetään siitä erikseen toisin.

72 SMHV väittää, että kun otetaan huomioon unionin säännösten laillisuusolettama, valituslautakunnalla ei ollut riidanalaisen päätöksen tekemishetkellä muuta mahdollisuutta kuin katsoa, että mainitun 40 säännön 5 kohta esti sitä, kuten unionin yleinen tuomioistuin oli sitä paitsi aikaisemmin katsonut, ottamasta huomioon mainitun säännöksen nojalla asetetun preklusiivisen määräajan päättymisen jälkeen esitettyjä todisteita.

73 Tältä osin SMHV kuitenkin tarkentaa, että unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytäntö on kehittynyt edelleen valituksenalaisen tuomion antamisen jälkeen. Se nimittäin katsoi asiassa T-415/09, New Yorker SHK Jeans vastaan SMHV – Vallis K. - Vallis A. (FISHBONE), 29.9.2011 annetun tuomion 31 kohdassa, että asetuksen N:o 2868/95 22 säännön 2 kohdasta riippumatta valituslautakunnan täytyy voida ottaa tämän säännöksen nojalla huomioon SMHV:n asettaman määräajan päättymisen jälkeen esitettyjä todisteita tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdan mukaisesti ainakin silloin, kun tällaisilla todisteilla rajoitutaan täydentämään mainitussa määräajassa esitettyjä todisteita, eikä asianosaista voida syyttää viivyttelystä tai ilmeisestä huolimattomuudesta.

74 SMHV pitää tätä tulkintaa oikeana ja katsoo, että samaa täytyy soveltaa asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohtaan.

75 centrotherm Clean Solutionsin mukaan unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti, että tästä viimeksi mainitusta säännöksestä, jossa säädetään poikkeuksesta asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohtaan, johtuu, ettei valituslautakunta voi ottaa huomioon sille tavaramerkin käytöstä myöhässä esitettyjä todisteita.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

76 On muistettava, että asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdassa säädetään, että SMHV voi olla ottamatta huomioon tosiseikkoja, joihin osapuolet eivät ole vedonneet, tai todisteita, joita ei ole esitetty ajoissa.

77 Oikeuskäytännön mukaan tämän säännöksen sanamuodosta seuraa, että pääsäännön mukaan ja ellei erikseen ole toisin säädetty, asian osapuolet voivat esittää tosiseikkoja ja todisteita niiden määräaikojen päättymisen jälkeen, jotka niiden esittämiselle on asetettu asetuksen N:o 207/2009 säännöksillä, eikä SMHV:tä ole millään tavoin kielletty ottamasta huomioon tosiseikkoja tai todisteita, joihin on vedottu tai jotka on esitetty tällä tavalla liian myöhään (em. asia SMHV v. Kaul, tuomion 42 kohta).

78 Mainitussa säännöksessä todetaan, että SMHV ”voi” päättää olla ottamatta huomioon tällaisia todisteita, ja annetaan näin SMHV:lle laaja harkintavalta päättää perustellen tältä osin päätöksensä, onko ne otettava huomioon vai ei (em. asia SMHV v. Kaul, tuomion 43 kohta).

79 Tavaramerkin tosiasiallista käyttöä koskevien todisteiden esittämisestä erityisesti asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla vireille pannuissa menettämismenettelyissä on aluksi todettava, ettei tämä asetus sisällä säännöstä, jossa täsmennettäisiin määräaika, jossa tällaiset todisteet on esitettävä.

80 Sitä vastoin asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdassa säädetään tästä, että SMHV pyytää asettamansa määräajan kuluessa yhteisön tavaramerkin haltijaa esittämään todisteita tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä.

81 Käsiteltävässä asiassa SMHV:n mitättömyysosasto sovelsi tätä viimeksi mainittua säännöstä ja asetti Centrotherm Systemtechnikille määräajan tällaisen näytön esittämiseen. On lisäksi riidatonta, että Centrotherm Systemtechnik esitti erilaisia todisteita kyseisen tavaramerkin käytöstä mainitussa määräajassa.

82 On lisäksi muistutettava, että mainitun 40 säännön 5 kohdan toisessa virkkeessä täsmennetään myös, että jos todisteita tavaramerkin käytöstä ei toimiteta SMHV:n asetettaman määräajan kuluessa, se julistetaan menetetyksi.

83 Kuten valituksenalaisen tuomion 62 ja 63 kohdasta ilmenee, unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi tätä toista virkettä siten, että SMHV:n näin asettama määräaika on kaikissa olosuhteissa preklusiivinen määräaika, jonka päätyttyä kaikenlainen todisteiden esittäminen käytöstä on kiellettyä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi näin ollen, että kun todisteet tavaramerkin käytöstä on toimitettu asetetussa määräajassa, kaikenlainen täydentävien todisteiden toimittaminen mainitun määräajan päättymisen jälkeen on suljettu pois sillä tavoin, että SMHV:llä on velvollisuus julistaa tavaramerkki menetetyksi, jos alun perin esitetyt todisteet osoittautuvat riittämättömiksi osoittamaan mainitun käytön tosiasiallisuuden.

84 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi tämän tulkinnan perusteella, että asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan toinen virke on tämän tuomion 77 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla vastakkainen säännös asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohtaan nähden, mistä seurasi, ettei valituslautakunta voinut ottaa huomioon Centrotherm Systemtechnikin sille tavaramerkin käytöstä valituksensa tueksi esittämiä lisätodisteita.

85 Näin tehdessään unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi virheellisesti asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohtaa.

86 Tämän säännöksen sanamuodosta tosin ilmenee, että kun mitään todistetta kyseisen tavaramerkin käytöstä ei ole esitetty SMHV:n asettamassa määräajassa, sen on lähtökohtaisesti julistettava menettämisseuraamus viran puolesta, mutta tällaista päätelmää ei kuitenkaan voida tehdä silloin, kun mainitussa määräajassa on toimitettu todisteita tästä käytöstä.

87 On nimittäin niin, että ellei tällaisessa tapauksessa ilmene, että kyseiset seikat ovat vailla merkitystä tavaramerkin tosiasiallisen käytön toteamiseksi, menettelyä jatketaan. Niinpä SMHV:n on pyydettävä, kuten asetuksen N:o 207/2009 57 artiklan 1 kohdassa säädetään, niin usein kun on tarpeen, osapuolia esittämään asettamassaan määräajassa toisten osapuolten ilmoituksia koskevia huomautuksia. Mikäli tavaramerkki tällaisessa yhteydessä julistetaan myöhemmin menetetyksi, tämä ei tapahdu asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan, joka on pääasiallisesti menettelyä koskeva säännös, nojalla vaan yksinomaan asetuksen N:o 207/2009 51 artiklan 1 kohdassa ja 57 artiklassa olevien aineellisoikeudellisten sääntöjen nojalla.

88 Edellä esitetystä seuraa erityisesti, kuten tämän tuomion 77 kohdassa on muistutettu, että sellaisia todisteita kyseisen tavaramerkin käytöstä, joilla täydennetään todisteita, jotka esitettiin SMHV:n asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan nojalla asettamassa määräajassa, on mahdollista esittää vielä kyseisen määräajan päättymisen jälkeen eikä SMHV:tä millään muotoa kielletä ottamasta huomioon tällä tavalla myöhään esitettyjä lisätodisteita.

89 Kuten tämän tuomion 81 kohdassa on muistutettu, on riidatonta, että käsiteltävässä asiassa Centrotherm Systemtechnik oli SMHV:n asettamassa määräajassa esittänyt erilaisia todisteita, joilla oli tarkoitus osoittaa kyseisen tavaramerkin käyttö. On myös riidatonta, etteivät nämä ensiksi esitetyt todisteet olleet täysin merkityksettömiä tältä osin, koska ne muun muassa saivat valituslautakunnan osittain hylkäämään menettämisvaatimuksen sillä perusteella, että käyttö oli osoitettu tiettyjen tavaroiden osalta.

90 Näin ollen on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 62 ja 63 kohdassa, että asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohta estää valituslautakuntaa käyttämästä sillä asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdan nojalla pääsääntöisesti olevaa harkintavaltaa ottaa mahdollisesti huomioon sille esitetyt lisätodisteet.

91 Tästä seuraa, että kolmannen kanneperusteen toinen kohta on hyväksyttävä ja että valituksenalainen tuomio on näin ollen kumottava.

Neljäs kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan soveltumattomuutta

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

92 Centrotherm Systemtechnik väittää neljännessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se ei todennut, että asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohtaa ei sovelleta käsiteltävässä asiassa.

93 Sen mukaan tässä säännössä yhtäältä rikotaan jo kolmannen kanneperusteen ensimmäisen osan tueksi mainituilla perusteilla asetusta N:o 207/2009, koska tavaramerkin haltijalle asetetaan todistustaakka sen tosiasiallisesta käytöstä.

94 Toisaalta mainitun säännön ankara soveltaminen käsiteltävässä asiassa loukkaa suhteellisuusperiaatetta. Tämän säännön päämäärää eli menettelyn tehokkuuden varmistamista pitäisi nimittäin punnita tavaramerkin menettämiseen liittyviin vakaviin ja lopullisiin oikeudellisiin seurauksiin nähden.

95 centrotherm Clean Solutions väittää, ettei SMHV:llä tai unionin yleisellä tuomioistuimella ole oikeutta luopua asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan soveltamisesta, koska laillisuusperiaate edellyttää velvollisuutta tunnustaa asetusten täysi tehokkuus niin kauan kuin toimivaltainen tuomioistuin ei ole vahvistanut niiden pätemättömyyttä sitä varten käydyssä menettelyssä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

96 Valittajan asetuksen N:o 207/2009 rikkomista koskevan valitusperusteen ensimmäiseen osaan sisältyvät väitteet on hylättävä samoilla perusteilla, jotka jo saivat unionin tuomioistuimen hylkäämään kolmannen valitusperusteen ensimmäisen osan.

97 Mainitun valitusperusteen toisesta osasta, joka koskee menettämisseuraamuksen suhteettomuutta, kun siitä määrätään, kuten käsiteltävässä asiassa, asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan nojalla, on tässä asiassa riittävää todeta, että Centrotherm Systemtechnikin tältä osin esittämät väitteet perustuvat virheelliseen tulkintaan tämän säännön soveltamisalasta.

98 Kuten tämän tuomion 85–87 kohdasta ilmenee ja vastoin valituslautakunnan kantaa riidanalaisessa päätöksessä ja unionin yleisen tuomioistuimen kantaa valituksenalaisessa tuomiossa, menettämisseuraamuksesta voidaan määrätä mainitun säännöksen perusteella vain, kun mitään todistetta kyseisen tavaramerkin käytöstä ei ole esitetty SMHV:n asettamassa määräajassa tai kun ilmenee, että kyseiset seikat ovat vailla merkitystä tämän tavaramerkin tosiasiallisen käytön toteamiseksi.

99 Näin ei kuitenkaan ole käsiteltävässä asiassa, koska – kuten kolmannen valitusperusteen toisen osan tutkimisesta ilmenee – se, että Centrotherm Systemtechnik esitti todisteita tavaramerkin käytöstä SMHV:n asettamassa määräajassa, sulki pois kaikenlaisen viran puolesta menetetyksi julistamisen asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan toisen virkkeen nojalla ja esti valituslautakuntaa katsomasta, kuten se teki virheellisesti riidanalaisessa päätöksessä, ettei sillä ole lainkaan harkintavaltaa ottaa huomioon mahdollisia myöhemmin toimitettuja lisätodisteita.

100 Edellä esitettyjen päätelmien perusteella neljäs valitusperuste on hylättävä.

Kanne

101 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan silloin, kun unionin yleisen tuomioistuimen päätös kumotaan, unionin tuomioistuin voi itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

102 Käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuin katsoo, että asia on ratkaisukelpoinen ja että sen on näin ollen ratkaistava se lopullisesti.

103 Kanteen kohteesta on syytä muistuttaa, että Centrotherm Systemtechnik pyrki kanteella riidanalaisen päätöksen kumoamiseen osittain eli vain siltä osin kuin siinä hyväksyttiin kyseisen tavaramerkin menettämisvaatimus. Kanne kohdistuu näin ollen riidanalaisen päätöksen päätösosan 2 kohtaan, jossa valituslautakunta osittain hylkäsi Centrotherm Systemtechnikin valituksen, jonka tarkoituksena oli mitättömyysosaston 30.10.2007 tekemän päätöksen kumoaminen.

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

104 Centrotherm Systemtechnik väittää unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamansa kanteen tueksi, että vastoin valituslautakunnan virheellistä kantaa riidanalaisen päätöksen 36 kohdassa valituslautakunnalla oli asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdan mukaan harkintavaltaa ottaa huomioon Centrotherm Systemtechnikin sille valituksensa tueksi esittämät lisätodisteet.

105 Koska näiden todisteiden tarkoituksena oli täydentää määräajassa jätettyjä todisteita, valituslautakunnan olisi pitänyt ottaa ne käsiteltävässä asiassa huomioon edellä mainitussa asiassa SMVH vastaan Kaul annetun tuomion mukaisesti. Centrotherm Systemtechnikin mukaan tällaiseen huomioon ottamiseen pitäisi johtaa erityisesti mainittujen lisätodisteiden ilmeinen merkitys asian ratkaisemiselle, valituslautakunnan ja mitättömyysosaston välinen toiminnallinen jatkuvuus, tälle huomioon ottamiselle esteenä olevien huomattavien menettelyllisten vaikeuksien puuttuminen ja lopuksi pyrkimys tasapainoon menettelyn tehokkuuden vaatimuksen ja aineellisesti oikeudenmukaisen ratkaisun tarpeellisuuden välillä, koska on kyse menettelystä, joka voi johtaa niin vakaviin seurauksiin kuin tavaramerkin menettäminen.

106 SMHV ja centrotherm Clean Solutions vaativat tämän kumoamisperusteen hylkäämistä. Niiden mukaan asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdassa suljetaan käsiteltävässä asiassa täysin pois se, että valituslautakunta ottaa huomioon kyseiset lisätodisteet. Vaikka valituslautakunnalla olisikin ollut asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdan nojalla harkintavaltaa ottaa mahdollisesti huomioon nämä lisätodisteet, valituslautakunta myös käytti tätä harkintavaltaa ilmoittamalla riidanalaisen päätöksen 37 kohdassa, että jos sillä olisi todella ollut tällaista harkintavaltaa, se olisi päätynyt negatiiviseen tulokseen.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

107 Riidanalaisen päätöksen 36 kohdasta ilmenee, että valituslautakunta katsoi, ettei se voi ottaa huomioon Centrotherm Systemtechnikin sille esittämiä lisätodisteita asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdassa SMHV:lle pääsääntöisesti annettavan harkintavallan nojalla, kun otetaan huomioon se seikka, että nämä todisteet toimitettiin asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitetun määräajan päättymisen jälkeen ja että tämä määräaika on preklusiivinen määräaika, jonka noudattamatta jättäminen johtaa automaattisesti tavaramerkin menettämiseen.

108 Kuten tämän tuomion 85–90 kohdasta ilmenee, tällainen arviointi seuraa tämän 40 säännön 5 kohdan virheellisestä tulkinnasta ja on asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdan vastainen.

109 SMHV:n ja centrotherm Clean Solutionsin väitteiden vastaisesti ei myöskään voida katsoa, että tämä riidanalaisessa päätöksessä oleva virhe olisi korjaantunut jo pelkästään sillä, että valituslautakunta totesi riidanalaisen päätöksen 37 kohdassa, että vaikka sillä olisi harkintavaltaa ottaa myöhässä esitetyt todisteet huomioon, ei olisi syytä käyttää tätä harkintavaltaa valittajan eduksi, koska valittaja on esittänyt vain yleisluonteisia tavaramerkkioikeuden rooliin ja arvoon liittyviä väitteitä eikä ole vedonnut mahdottomuuteen toimittaa todisteita käytöstä jo ensimmäisessä asteessa.

110 Tällaisten yleisten ja kategoristen väitteiden nojalla ei nimittäin voida millään tavoin katsoa, että valituslautakunta on todella käyttänyt sillä asetuksen N:o 207/2009 76 artiklan 2 kohdan mukaan olevaa harkintavaltaa päättääkseen perustellusti ja ottamalla asianmukaisesti huomioon kaikki merkitykselliset seikat, ottaako se sille esitetyt lisätodisteet huomioon päätöksessä, joka sen on annettava, vai jättääkö se ne huomiotta (ks. vastaavasti em. asia SMHV v. Kaul, tuomion 43 ja 68 kohta).

111 Tältä osin on aluksi todettava, ettei SMHV:n mainittujen lisätodisteiden mahdollinen huomioon ottaminen ole millään tavalla toiselle asianosaiselle myönnetty ”etu” vaan sen täytyy olla mainitun 76 artiklan 2 kohdassa sille annetun harkintavallan objektiivisen ja perustellun käytön tulos.

112 Lisäksi on todettava, että näin edellytetyt perustelut ovat sitäkin tarpeellisempia, kun SMHV päättää jättää ottamatta huomioon myöhään esitetyt todisteet.

113 Tästä on muistettava, että oikeuskäytännön mukaan myöhään esitettyjen tosiseikkojen ja todisteiden huomioon ottaminen on perusteltua erityisesti silloin, kun SMHV:n on ratkaistava asia väitemenettelyssä ja kun se katsoo, että yhtäältä liian myöhään esitetyillä seikoilla on ensi arviolta mahdollisesti todellista merkitystä sen käsiteltävänä olevasta väitteestä annettavan ratkaisun kannalta ja että toisaalta menettelyvaihe, jossa tällainen liian myöhäinen esittäminen tapahtuu, ja tähän liittyvät olosuhteet eivät ole esteenä niiden huomioon ottamiselle (em. asia SMHV v. Kaul, tuomion 44 kohta).

114 Myös tällaiset seikat voivat soveltuvin osin perustella sitä, että SMHV ottaa menettämisvaatimusta ratkaistessaan huomioon sellaisia todisteita tavaramerkin käytöstä, joita ei ole esitetty sen asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdan nojalla asettamassa määräajassa vaan mainitussa määräajassa esitettyjen todisteiden täydentämiseksi menettelyn myöhemmässä vaiheessa.

115 Käsiteltävässä asiassa on ilmeistä, että merkityksellisiin seikkoihin voi kuulua muun muassa se tosiseikka, että mitättömyysosasto teki menettämispäätöksen sen jälkeen, kun tämän osaston asettamassa määräajassa oli esitetty kyseisen tavaramerkin käytöstä todellisia ensimmäisiä todisteita ja huomautuksia, joissa tehtiin luottamuksellisuuteen liittyviä varaumia ja tarjottiin lisätodisteita.

116 Valituslautakunta ei kuitenkaan ilmeisesti tutkinut asianmukaisesti näitä seikkoja tai muitakaan mahdollisesti merkityksellisiä seikkoja, eikä se näytä tutkineen Centrotherm Systemtechnikin toimittamien lisätodisteiden mahdollista merkitystä.

117 Lisäksi on korostettava, että – toisin kuin riidanalaisen päätöksen 37 kohta antaa ymmärtää – tavaramerkin käytöstä asetuksen N:o 2868/95 40 säännön 5 kohdassa tarkoitetun määräajan päättymisen jälkeen esitettyjen lisätodisteiden mahdollinen huomioon ottaminen ei välttämättä edellytä sitä, että asianosaisen on mahdotonta esittää nämä todisteet mainitussa määräajassa.

118 Edellä esitetystä ilmenee, että riidanalainen päätös on kumottava siltä osin kuin SMHV:n neljäs valituslautakunta hylkäsi Centrotherm Systemtechnikin mitättömyysosaston päätöksestä tekemän valituksen.

119 Valituslautakunnan on arvioitava erityisesti tästä tuomiosta ilmenevien seikkojen pohjalta ja ottamalla asianmukaisesti huomioon kaikki merkitykselliset seikat sekä perustelemalla päätöksensä tältä osin, onko Centrotherm Systemtechnikin sille esittämät lisätodisteet otettava huomioon, kun se ratkaisee siinä edelleen vireillä olevan valituksen.

Oikeudenkäyntikulut

120 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa todetaan, että jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

121 Saman työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdassa, jota sovelletaan työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla vireille pantuihin valituksiin, määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

122 Käsiteltävässä asiassa on tosin hyväksytty yksi Centrotherm Systemtechnikin valitusperuste ja valituksenalainen tuomio on kumottava tältä osin, mutta unionin tuomioistuin on kuitenkin hylännyt muut valitusperusteet.

123 Lisäksi kanteesta on todettava, että riidanalaisen päätöksen osittain kumoamalla unionin tuomioistuin myös hyväksyi yhden Centrotherm Systemtechnikin kanneperusteen. Valituksenalaisesta tuomiosta, jota unionin tuomioistuin ei näiltä osin kumonnut, ilmenee kuitenkin, että Centrotherm Systemtechnik hävisi asian muiden kanneperusteiden osalta.

124 Koska molemmat asianosaiset ovat osittain hävinneet asian sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että käsiteltävässä valitusasiassa, on siis päätettävä, että asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-434/09, Centrotherm Systemtechnik vastaan SMHV – centrotherm Clean Solutions (CENTROTHERM), 15.9.2011 antama tuomio kumotaan.

2) Sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) neljännen valituslautakunnan 25.8.2009 tekemän päätöksen (asia R 6/2008-4) päätösosan 2 kohta kumotaan.

3) Centrotherm Systemtechnik GmbH, sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) ja centrotherm Clean Solutions GmbH & Co. KG vastaavat sekä ensimmäisen oikeusasteen menettelyyn että valitusmenettelyyn liittyvistä omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset